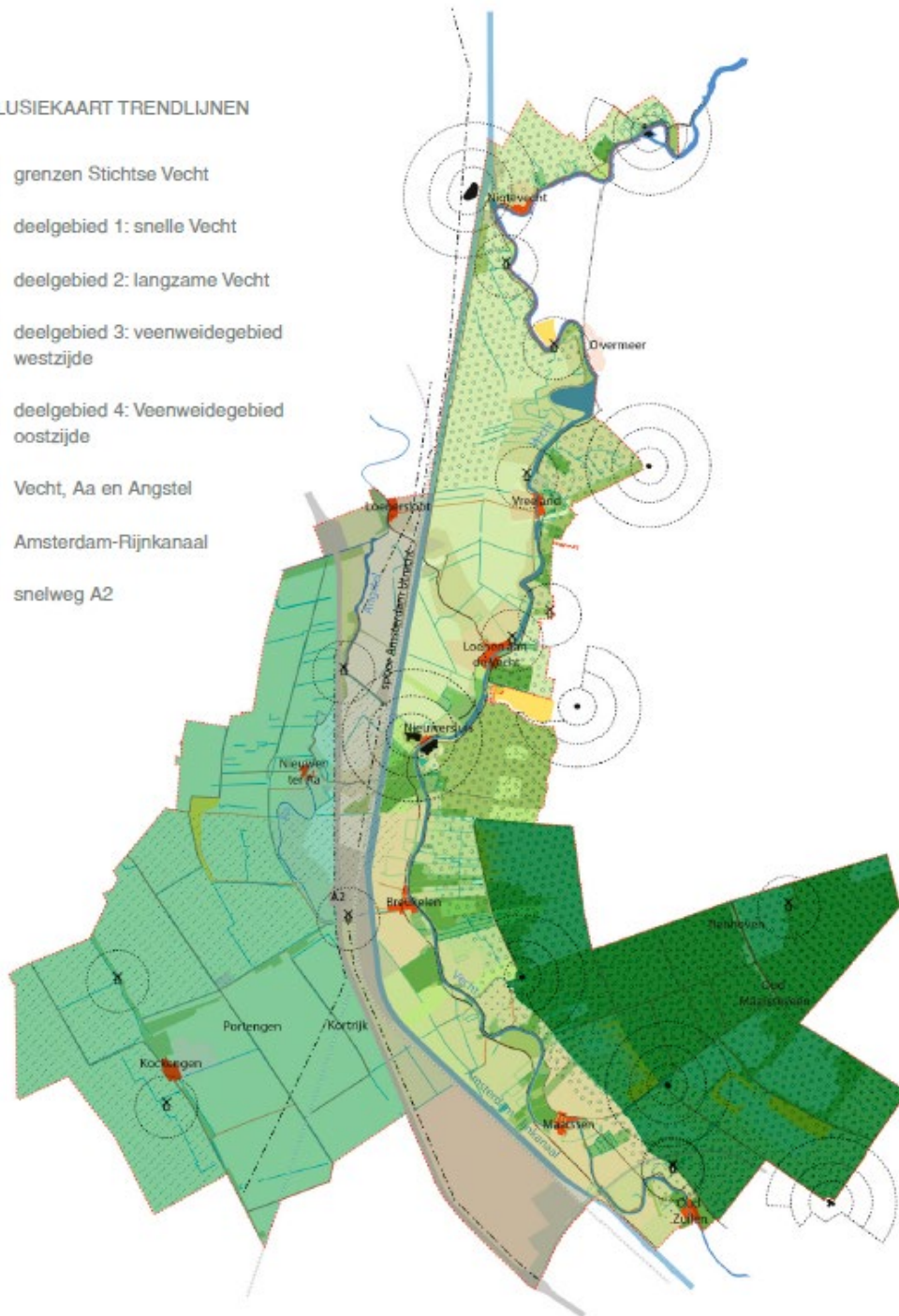

Kaderstellend koersdocument Omgevingsvisie 1.0

CONCLUSIEKAART TRENDLIJNEN

- grenzen Stichtse Vecht
- deelgebied 1: snelle Vecht
- deelgebied 2: langzame Vecht
- deelgebied 3: veenweidegebied westzijde
- deelgebied 4: Veenweidegebied oostzijde
- Vecht, Aa en Angstel
- Amsterdam-Rijnkanaal
- snelweg A2

1. Inleiding

De komst van de Omgevingswet betekent een nieuw en ander systeem voor het omgevingsrecht. De Omgevingswet verplicht ons om straks een vastgestelde Omgevingsvisie te hebben.

Het doel van dit kaderstellend koersdocument Omgevingsvisie is het ophalen van de opdracht tot het opstellen van deze omgevingsvisie en kaderstellende uitgangspunten mee te geven.

De opdracht omvat kort samengevat het participatief opstellen van de omgevingsvisie conform de wettelijke vereisten en het vastgestelde ambitieniveau omgevingswet van de gemeenteraad. In deze opdracht wordt ook verkend of een Milieu Effect Rapportage nodig is.

De omgevingsvisie wordt opgesteld binnen een lokale en regionale omgevingscontext en een krachtenveld dat volop in beweging is. Zoals bijvoorbeeld het Ruimtelijk Economisch Perspectief (REP) en de provinciale omgevingsvisie, die nu in ontwikkeling zijn. Deze context heeft een inhoudelijke relatie met het opstellen van de omgevingsvisie. Deze ontwikkelingen zijn in dit kaderstellend koersdocument verkend en bepalen welke vragen hieruit voortkomen.

Dit kaderstellend koersdocument geeft antwoord op de vragen uit de regionale context vanuit het uitgangspunt “Gezond leven in een stedelijke regio” en het recent opgestelde Trendlijnenrapport Stichtse Vecht. Het vormt daarmee ook een eerste ruimtelijke koers. Het is de eerste stap naar de omgevingsvisie 1.0.

2. Kaderstellende uitgangspunten opdracht omgevingsvisie

Hieronder volgen de kaderstellende uitgangspunten voor het maken van de omgevingsvisie onderverdeeld in de thema's:

- Bouwstenen
- Inhoudelijke koers
- Aanpak

2.1. Bouwstenen opdracht omgevingsvisie

1. Het rapport “Verleden, heden en toekomst, Trendlijnen van Stichtse Vecht” is een bouwsteen voor de omgevingsvisie

Het rapport “Verleden, heden en toekomst, Trendlijnen van Stichtse Vecht” (Trendlijnenrapport) laat zien hoe het grondgebied van Stichtse Vecht zich door de wisselwerking van mens en natuur door de eeuwen heen heeft ontwikkeld. Het geeft inzicht in de manier waarop het verleden doorwerkt in onze huidige leefomgeving en trekt dit door naar de toekomst. Dit zijn de trendlijnen van Stichtse Vecht. In Stichtse Vecht kennen we acht trendlijnen, te weten: het watersysteem, de (rivier)dorpen, veenontginning, buitenplaatsen, waterlinies, grote infrastructuur en suburbanisatie en industrialisatie en het recreatielandschap.

In het rapport worden de volgende vier deelgebieden genoemd (zie kaart voorblad):

- “Snelle Vecht”, de westelijke grens van dit deelgebied is de A2, alles westelijk van de snelweg hoort bij het Veenweidegebied Westzijde. De oostelijke grens ligt bij het Amsterdam-Rijnkanaal. Bij dit deelgebied horen Maarssenbroek en stationsgebied Breukelen. Ook het noordelijk vechtweidegebied (ten noorden van Breukelen) tussen de snelweg en het kanaal behoren bij dit gebied.
- “Langzame Vecht”, de grenzen van dit gebied zijn het Amsterdam-Rijnkanaal en het Veenweidegebied Oostzijde
- “Veenweidegebied Westzijde, dit is het veenweidegebied westelijk van de snelweg
- “Veenweidegebied Oostzijde”, dit is het veenweidegebied ten Oosten van het gebied de “Langzame Vecht”

De vier deelgebieden vormen een heldere indeling en vormen samen met de onderliggende trendlijnen een kwalitatieve, cultuurhistorische bouwsteen.

2. De vijf bouwstenen voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief (REP) vormen bouwstenen voor de omgevingsvisie

In 2018 zijn een viertal rapporten opgesteld als bouwsteen voor het Ruimtelijk Economisch Perspectief. Deze analyserapporten geven een mooi inzicht in de huidige situatie per deelgebied in de regio, te weten:

- Knooppunten van provincie Utrecht uitgelicht: NL CS (in opdracht van U10 en de provincie door Vereniging Deltametropool; juni 2018);
- Locatieonderzoek woningbouw U16 (in opdracht van U10 en de provincie Utrecht door bureau Site Urban Development; november 2018);
- Economisch Beeld U10 (als verdieping op het Economisch Beeld provincie Utrecht; door Rienstra beleidsonderzoek en beleidsadvies; medio 2018);
- Een verkenning van energieverbruik en potenties (Quintel, december 2018)
- Op dit moment wordt nog een analyserapport op het gebied van groen/landschap opgesteld.

Deze rapporten tezamen vormen een bruikbare analyse en input voor de omgevingsvisie.

3. De trends- en ontwikkelingen uit de Strategische Verkenning dienen als verkenning voor de omgevingsvisie

De Strategische verkenning is door de gemeente gemaakt als input voor het coalitieprogramma 2018-2022 en vormt een voldoende verkenning voor de omgevingsvisie in aanvulling op het Trendlijnenrapport. Deze verkenning brengt zeven grote ontwikkelingen in kaart zoals bijvoorbeeld digitalisering van de samenleving en klimaatverandering.

4. De organisatievisie 2020 'Doe' is richtinggevend voor de op te stellen sturingsfilosofie

De omgevingsvisie geeft straks antwoord op de vraag hoe om te gaan met nieuwe initiatieven en ontwikkelingen in de fysieke leefomgeving. De organisatievisie 2020 'Doe' geeft een eerste richting voor dit antwoord.

5. De kaders uit het bestaande beleid over het fysieke domein zijn bouwstenen voor de omgevingsvisie

Het vastgestelde ambitieniveau 'Optimaliseren' voor de implementatie van de Omgevingswet kiest ervoor om het huidige beleid over het fysieke domein aan te passen en maatwerk te leveren waar nodig. Het ambitieniveau bepaalt zo de reikwijdte van de gewenste integraliteit van de eerste omgevingsvisie

Wij analyseren hiervoor het vastgestelde beleid over het fysiek domein en bepalen welke onderdelen van het strategische beleidskader worden meegenomen naar de omgevingsvisie of omgevingsprogramma's. Daarnaast bepaalt deze analyse welke onderdelen naar het omgevingsplan moeten worden omgezet en welke strategische beleidskaders nog missen.

2.2. Inhoudelijke koers opdracht omgevingsvisie

De regionale ontwikkelingen zijn in bijlage 1 toegelicht met een verkenning wat dit voor de gemeente Stichtse Vecht betekent. Al deze regionale ontwikkelingen leggen diverse ruimtelijke opgaven neer bij de gemeente Stichtse Vecht. De vraag is of en waar we deze ruimtelijke claims laten landen. De omgevingsvisie vormt de plek van afweging en borging van deze ruimtelijke claims.

De ruimtelijke opgaven vanuit de regionale en lokale ontwikkelingen vragen nu om een antwoord. Hieronder volgen daarom nu kaderstellende inhoudelijke uitspraken.

6. Stichtse Vecht kiest voor verder concentreren verstedelijking bij OV knooppunten

Verstedelijking kan volgens de verstedelijkingsmodellen van U Ned/REP vallen in de volgende uitersten: voortborduren (lees: uitbreiden langs de bestaande rode contour), concentreren (lees: verdichten binnen de rode contour door hoger te bouwen), spreiden (lees: uitbreiden buiten de rode contour zonder concentratie) of systemsprong (lees: forse uitbreiding buiten de rode contour in de vorm van bijvoorbeeld een nieuw dorp).

Wij kiezen met voorrang voor verdere binnenstedelijke verdichting van wonen en werken met als focus nabij OV- en multimodale knooppunten in onderlinge balans. Dit betekent 'lege' plekken rond bestaande OV-knopen beter benutten.

7. Stichtse Vecht kiest voor het landen van grootschalige verstedelijking door nieuwe woningen/bedrijven/energietransitie in het deelgebied de "Snelle Vecht"

Grootschalige nieuwe ontwikkelingen geven we een plek in de hoog dynamische context van het deelgebied de 'Snelle Vecht'. Dergelijke ontwikkelingen betekenen een nieuw ruimtelijk beeld van het grootschalige moderne landschap. Dit beeld werken we participatief uit in een gebiedsgericht omgevingsprogramma 'Snelle Vecht'. Met een gebiedsgericht omgevingsprogramma houden we regie op nieuwe ontwikkelingen en de ruimtelijke kwaliteit en de positie in de regio.

Het is in dit deelgebied wel belangrijk te onderzoeken:

- waar de snelwegpanorama's in stand moeten blijven;
- welke breedte/omvang groene en open verbindingen moeten hebben;
- hoe de overgangzone tussen het deelgebied de 'Snelle Vecht' en de 'Langzame Vecht' eruit ziet: geleidelijk of een strakke grens.

8. Stichtse Vecht kiest voor het beter benutten van bestaande OV-knopen en verder vergroten van de capaciteit van bestaande OV-verbindingen

Een goede mobiliteit is een belangrijke voorwaarde voor verstedelijking. Wij zien station Breukelen als een multimodaal knooppunt, een plek waar een goede ontsluiting via verschillende vervoerwijzen (dus niet alleen openbaar vervoer, maar ook auto en fiets) wordt gecombineerd met een concentratie van ruimtelijke functies. Verder zien wij mogelijkheden voor moderne vervoersmiddelen zoals een ultralight rail. Mogelijk zou ook een OV-locatie ontwikkeld kunnen worden bij Maarssen Noord en kan station Loenersloot heropend worden ter ontlasting van de N201.

Hoe en waar precies, wordt participatief bepaald in het gebiedsgerichte omgevingsprogramma de 'Snelle Vecht'.

9. Stichtse Vecht levert een bijdrage aan de regionale woningbehoefte

Uit de analyse blijkt dat na 2015 geen woningbouwplannen in voorbereiding zijn en er lokaal een tekort aan woningen ontstaat. Ook vanuit de regionale behoefte zijn locaties voor woningen nodig. Hoeveel woningen en waar wordt participatief bepaald in het gebiedsgerichte omgevingsprogramma 'De Snelle Vecht'.

We zien de noodzaak van investeren (zowel in bouw als ook in mobiliteit) voor onze kleinere kernen in het veenweidegebied west. Of en waar wordt participatief bepaald in het gebiedsgerichte omgevingsprogramma "Veenweide West".

10. Stichtse Vecht kiest voor nieuwe bedrijventerreinen langs de Corridor in Breukelen met functiemenging van wonen én werken

In 2030 zal bijna alle ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen bezet zijn. Volgens dit economisch beeld zou er dan nog voldoende ruimte op kantoorlocaties beschikbaar zijn. Stichtse Vecht onttrekt echter in de Planetenbaan bij het industriegebied Maarssenbroek meer kantoren aan de voorraad dan er worden toegevoegd. Dat is nu niet goed in beeld.

Wanneer bedrijven zich in onze gemeente willen vestigen, dan is het belangrijk dat er voldoende ruimte voor kantoren en bedrijventerreinen van de gevraagde kwaliteit beschikbaar is en/of blijft. Om hier meer beeld bij te krijgen, is besloten een lokale visie op bedrijventerreinen op te stellen. Deze visie zal als bouwsteen dienen voor de omgevingsvisie. Hoeveel bedrijven en waar wordt participatief bepaald in het gebiedsgerichte omgevingsprogramma de "snelle Vecht".

11. Stichtse Vecht geeft het sociaal domein een duidelijke plek in de omgevingsvisie

Uit de monitor Sociale Kracht U10 blijkt dat de gemiddelde score van de sociale kracht weliswaar hoog is, maar verbeterd kan worden. De Omgevingsvisie biedt kansen om de leefbaarheid en veiligheid in de buurten, de sociale samenhang en sociale infrastructuur een integrale plek te geven in het fysieke domein.

In 2019 stellen we het Integraal Beleidskader sociaal domein op. In het Integraal Beleidskaders sociaal domein (IBK) schetsen we ontwikkelingen in het sociaal domein op de middellange termijn en formuleren we uitgangspunten die focus gaan geven. Uitwerkingen worden in dit document niet gegeven. Het vormt een kader, onder meer voor het ouderen- en jongerenbeleid dat we in 2020 gaan opstellen, zoals afgesproken in het collegewerkprogramma. Bij de uitwerking ervan in beleidsplannen dan wel actieprogramma's krijgt de samenhang en relatie met de Omgevingsvisie concreet vorm.

2.3. Aanpak opdracht omgevingsvisie

12. De vier deelgebieden uit het trendlijnenrapport “Verleden, heden en toekomst, Trendlijnen van Stichtse Vecht” vormen de gebiedsgerichte omgevingsprogramma’s.

In de aanbevelingen van het rapport worden de volgende vier deelgebieden genoemd (zie kaart voorblad):

- “Snelle Vecht”,
- “Langzame Vecht”,
- “Veenweidegebied West
- “Veenweidegebied Oost”

Ieder deelgebied heeft zijn eigen dynamiek en opgaven en vraagt daarom om een eigen aanpak. De beschreven trendlijnen helpen om afwegingen te maken en keuzes te maken. In de omgevingsvisie kiezen we ervoor deze vier deelgebieden als gebiedsgerichte omgevingsprogramma’s uit te werken. Deze vier omgevingsprogramma’s worden participatief opgesteld. De reeds opgehaalde opbrengst van de participatie voor het opstellen van een beleidskader ‘Zonnevelden’, wordt hiervoor ook gebruikt.

13. Actueel of te actualiseren beleid wordt gelijktijdig met omgevingsvisie als deelomgevingsvisie vastgesteld

Sommige beleidsdocumenten zijn onlangs geactualiseerd of nog actueel genoeg. Bij de vaststelling van de omgevingsvisie stellen we deze direct vast als deelomgevingsvisies. Dit geldt bijvoorbeeld voor de horecavisie en binnenkort ook de woonvisie. In de omgevingsvisie wordt geïnventariseerd, welke beleidsdocumenten gelijktijdig als deelomgevingsvisie worden vastgesteld.

Om het beleid van de fysieke leefomgeving klaar voor de omgevingswet te maken, moet het bestaande beleid daarop worden geanalyseerd, geactualiseerd of geschrapt. We gaan hier pragmatisch mee om. Als we beleidsnota’s actualiseren, dan stellen we de geactualiseerde beleidsnota vast als deelomgevingsvisies. We sluiten daarbij aan bij natuurlijke herzieningsmomenten van beleid. Concreet betekent dit dat deze deelomgevingsvisies gebiedsgericht worden en integraal afgestemde beleidsuitspraken doen op hoofdlijnen voor deze gebieden.

In 2019 wordt bijvoorbeeld gewerkt aan de sectorale toekomstvisie bedrijventerreinen. Deze visie op bedrijfsterreinen geeft een gewenste economische koers aan voor de huidige en nieuwe bedrijventerreinen. Hoe deze ruimtevraag wordt ingepast, is onderdeel van het traject van de omgevingsvisie.

14. De Aanpak Vitaal Platteland loopt via opstellen gebiedsgerichte omgevingsprogramma

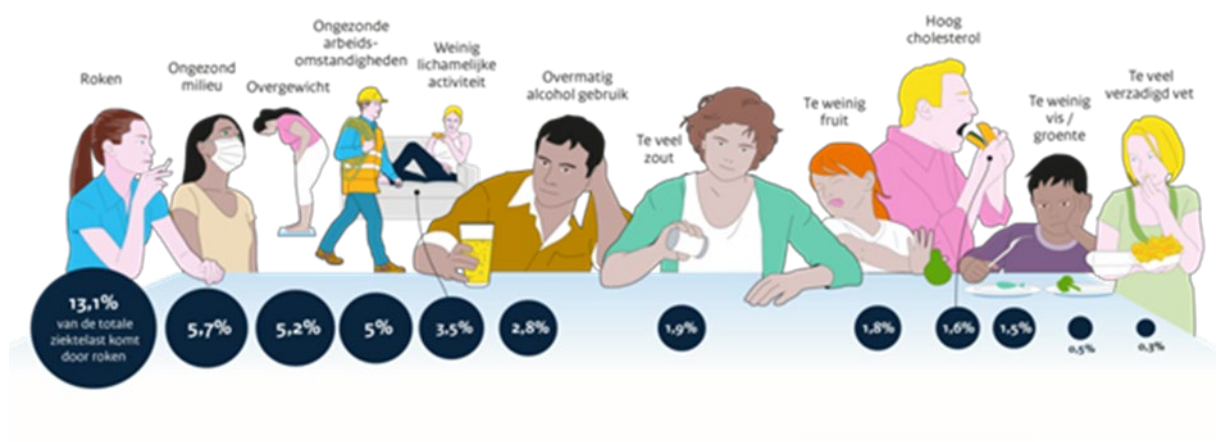
In het coalitieakkoord staat dat de gemeente aan de slag gaat met aanpak vitaal platteland. De agrarische sector wordt omschreven als landschappelijk en economisch drager van het buitengebied. De bodemdaling en de hierbij horende veranderingen bij het bewerken van de agrarische gronden, maakt het noodzakelijk om hier keuzes in te maken en waar nodig veranderingen door te voeren. Agrarische ondernemers worden gestimuleerd een balans te vinden tussen economische gezonde bedrijfsvoering, behoud van natuur en dierenwelzijn.

Daarbij is er oog voor slimme combinaties met duurzame energie, recreatie, natuur en andere verdienmodellen. Het college heeft toegezegd een aanpak op te stellen.

De aanpak Vitaal Platteland heeft een visie nodig om tot uitvoering te kunnen overgaan. Dit sluit aan bij het ontwikkelen van een gebiedsgericht omgevingsprogramma.

15. De omgevingsvisie bepaalt of we omgevingswaarden vaststellen die afwijken van de landelijke normen

De leefomgeving heeft veel invloed op de gezondheid van inwoners (zie figuur onderdeel milieu). Het sociale en fysieke domein komen dicht bij elkaar door gebruik te maken van de mogelijkheden van de Omgevingsvisie. De Omgevingsvisie biedt een concreet handvat om integraal samen te werken aan gezondheid.

In U10 verband wordt op dit moment voorbereid hoe het thema 'gezondheid' in het REP verwerkt kan worden met de volgende kernboodschap. De waarden 'Gezondheid' en 'inclusiviteit' verdienen in alle pijlers van het REP aandacht. Iedereen heeft baat bij een gezonde en inclusieve samenleving. Het economisch profiel is onderdeel van het Utrechtse profiel 'gezond stedelijk leven voor iedereen'. Ook het REP staat voor: 'gezonde inwoners in een gezonde leefomgeving met een gezonde economie'.

De omgevingswet biedt de mogelijkheid tot het vaststellen van lokale omgevingswaarden, die belangrijk zijn voor de gezondheid, zoals lucht en geluid. Het voorbeeld van het mengpaneel wordt gebruikt om dit visueel te maken (zie afbeelding). Afhankelijk van de opgave kan een schuifje (en dus regelgeving) verder open gezet en een ander schuifje meer dicht. De Omgevingsvisie bepaalt of we deze omgevingswaarden per deelgebied of gemeentebreed bepalen.

16. De Omgevingsvisie is een levend document dat per collegeperiode wordt geëvalueerd.

De omgevingsvisie is bedoeld als een instrument met richtinggevend beleid voor de lange termijn en heeft daarom ook geen actualisatieplicht. Tussentijds evalueren is daarom een keuze. Bij een evaluatie wordt bepaald of er nieuwe ontwikkelingen zijn, die om integrale bijstelling vragen. Dit volgt onderstaande beleidscyclus

17. De Omgevingsvisie is toegankelijk en in duidelijke taal/vorm digitaal beschikbaar

Zie voorbeeld van een beeldend gemaakte mobiliteitsvisie in <https://www.trendsportal.nl/>.

Bijlage 1: Regionale ontwikkelingen

De volgende regionale ontwikkelingen zijn belangrijk voor de omgevingsvisie:

- Programma U Ned
- Ruimtelijk Economisch Perspectief (REP)
- Regionale Energie Strategie (RES)
- Provinciale omgevingsvisie (POVI)
- Omgevingsvisies omliggende gemeenten
- RAS (Regionale Adaptatie Strategie)

Al deze regionale ontwikkelingen leggen diverse ruimtelijke opgaven neer richting de gemeente Stichtse Vecht. De vraag is of en waar we deze ruimtelijke claims laten landen. De omgevingsvisie vormt de plek van afweging en borging van deze ruimtelijke claims.

De regionale ontwikkelingen worden hieronder toegelicht met een verkenning wat dit voor de gemeente Stichtse Vecht betekent. Samengevat dient antwoord te worden gegeven op de volgende ruimtelijke vragen:

- Hoeveel woningen voor de regionale/lokale woningbehoefte willen wij waar laten landen?
- Hoeveel en welke soort bedrijven willen wij voor de regionale/lokale behoefte waar laten landen?
- Of en waar willen we uitbreiding mobiliteit in de vorm van nieuwe/versterking OV-knooppunten?
- Waar, hoeveel en in welke vorm willen we de energietransitie laten landen?

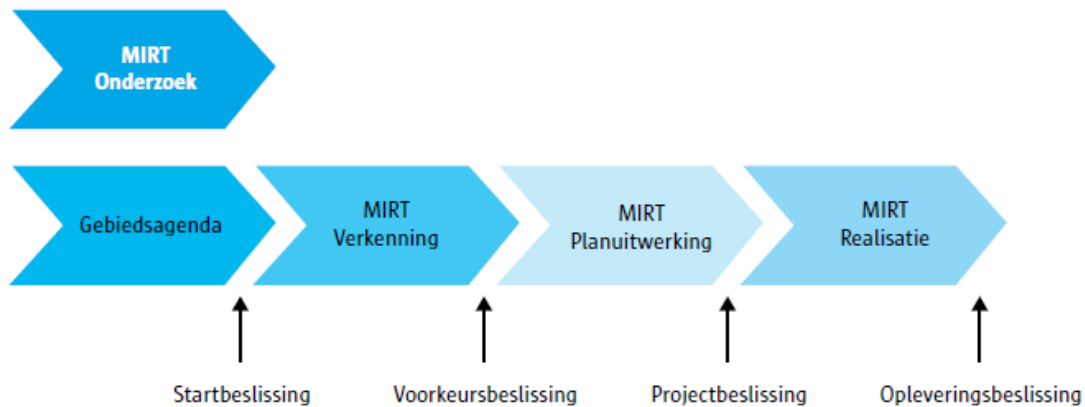
Programma U Ned

Het Programma U Ned heeft als doel de bereikbaarheid van de regio Utrecht te verbeteren en is door een besluit van het Bestuurlijk overleg MIRT (BO MIRT)¹ in het voorjaar van 2018 gestart. De kernambitie van U Ned is om gezonde groei van wonen, werken en verblijven in balans te brengen met goede bereikbaarheid.

In het Bestuurlijk Overleg MIRT van najaar 2019 wordt toegewerkt naar de volgende besluiten:

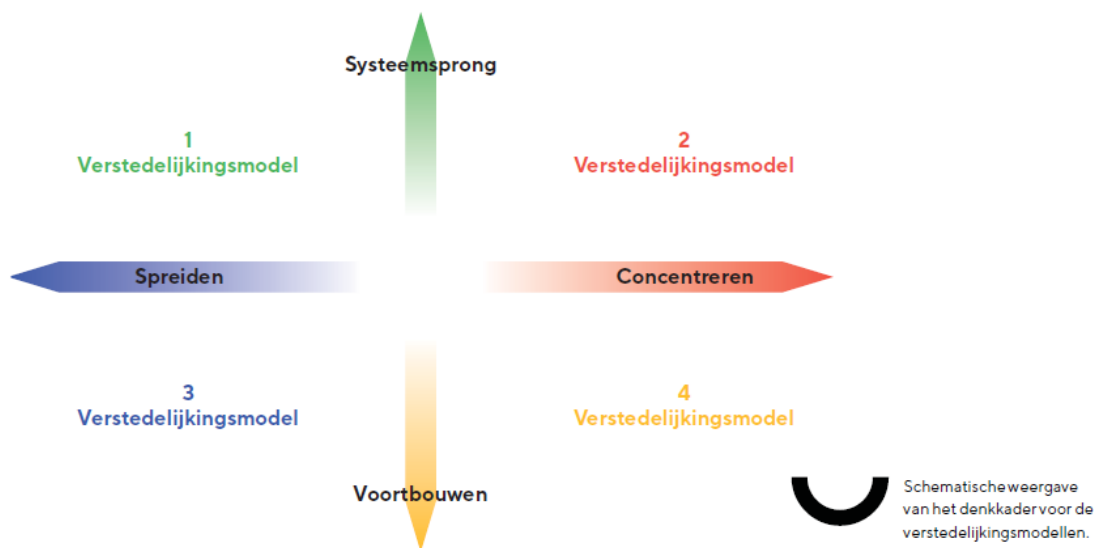
- a) Projectbesluit korte termijn aanpak verbetering doorstroming Metropool Regio Utrecht (MRU)
- b) Voorkeursbeslissing MIRT verkenning periode 2025-2030 verbeteren bereikbaarheid Utrecht Science Park in relatie tot de mogelijkheden om Utrecht Centraal Station te ontlasten
- c) Voorkeursperspectief op basis van MIRT onderzoek periode na 2030, nieuwe verstedelijkingslocaties in relatie tot investeringen in mobiliteit,

¹ Het MIRT staat voor het Meerjarenprogramma Infrastructuur, Ruimte en Transport. In het MIRT zijn projecten en programma's opgenomen waarbij het rijk samen met de regio werkt aan de ruimtelijke inrichting van Nederland en hier middelen voor vastlegt.

Figuur 1: Stappen besluitvorming MIRT

Het MIRT onderzoek over de periode na 2030 en het te vormen voorkeursperspectief als tussenstap, zijn relevant voor de gemeente Stichtse Vecht. Het REP maakt hier gebruik van en ziet dit als een contour van het ruimtelijk perspectief voor het opstellen van het programma.

De ruimtelijke modellen worden verkend op basis van bovenstaande denkkader voor de verstedelijkingsmodellen. De uiterste modellen worden doorgerekend en beoordeeld op basis van een beoordelingskader. Dit beoordelingskader wordt ontwikkeld en ter besluitvorming voorgelegd aan de gemeenteraden na de zomer.

Ruimtelijk Economisch Perspectief (REP)

De regio staat voor de uitdaging om het Ruimtelijk Economisch Perspectief (REP) te gaan maken. In het REP komt het er op aan dat we als regio keuzes gaan maken op het gebied van wonen, werken, bereikbaarheid, energie, landschap en gezondheid.

Deze opgaven zijn urgent, complex en omvangrijk. Ze hangen bovendien nauw met elkaar samen en ze beïnvloeden elkaar. Ze vragen daarom om een integrale aanpak. De regio wil voorkomen dat een oplossing voor een van de opgaven op een bepaalde locatie, leidt tot een nieuw probleem op een andere locatie. Regiogemeenten hebben elkaar nodig om tot een goede afweging, een perspectief, programmering en uitvoering te komen.

Een gezamenlijk regionaal ruimtelijk perspectief geeft de regio een basis om daad- en slagkracht van de regio te versterken. Hierdoor wordt een gezamenlijke en eenduidige lobby naar hogere overheden en private investeerders mogelijk, waardoor de regio sterker staat om de benodigde middelen bijeen te brengen om alle opgaven aan te pakken.

De REP wordt gebaseerd op sectorale bouwstenen die de regionale opgave in beeld brengen. De inhoud van deze bouwstenen en wat dit betekent voor de gemeente Stichtse Vecht, worden hieronder beschreven

[Locatieonderzoek woningbouw U16 De opgave en De potentiële locaties](#)
(Site Urban Development, november 2018)

Stichtse Vecht heeft een belangrijke functie voor de lokale en regionale markt. Huishoudens vinden hier vanuit Utrecht en Amsterdam een betaalbare huur- of koopwoning. De woningmarkt dreigt verder uit balans te raken. Het onderzoek van Site signaleert een disbalans tussen het groeiende aantal huishoudens en de achterblijvende plancapaciteit voor woningbouw in de regio U16: er zijn onvoldoende woningbouwplannen voor het groeiend aantal bewoners. Er is becijferd dat er tot 2040 104.000 nieuwe woningen bij moeten komen, waarvan afgerond 5.000 woningen in Stichtse Vecht voor de lokale woningbehoefte.

De bestaande plannen in de U16 gemeenten voorzien in 67.000 woningen, waarvan bij de inventarisatie voor het onderzoek ca 1.600 woningen in Stichtse Vecht bekend waren. Het merendeel van de plannen ligt in de periode tot 2025. Na 2025 ontstaat er een berekend plantekort van 37.000 woningen. Waarschijnlijk worden niet al deze bestaande plannen ook uitgevoerd. Daarom wordt er gerekend met uitval van 16.000 geplande woningen. Om zeker te zijn van een gezonde woningmarkt in de regio zijn er daarom 53.000 extra geplande woningen nodig.

In opdracht van de provincie Utrecht is ook een woningbehoefteonderzoek uitgevoerd door het bureau Companen voor de tijdsperiode tot 2028. Dit onderzoek laat in 2028 een woningbehoefte zien van 2.500 woningen en wordt gebruikt als onderlegger voor de actualisatie van de woonvisie.

Het potentiële planaanbod in de gemeente Stichtse Vecht ligt volgens het rapport van Companen tot 2025 iets onder de inschatting van de woningbehoefte. Na 2025 heeft de gemeente nog geen plannen in voorbereiding en ontstaat er lokaal in 2040 een tekort. Dit tekort neemt toe als we kiezen voor meer opvang van de totaal berekende regionale woningbehoefte van het rapport van Site.

Het is van belang het groene landschap te sparen én de leefbaarheid binnen de rode contouren te waarborgen. Daarom is regionale afstemming nodig voor het opvangen van de woningbehoefte.

[Knooppunten van provincie uitgelicht \(vereniging Deltametropool, juni 2018\)](#)

Knooppuntontwikkeling verenigt opgaven van verstedelijking, mobiliteit en landschap en kan worden ingezet voor een integrale ontwikkelstrategie, die de kwaliteiten van regio Utrecht behoudt en versterkt.

Het uitgangspunt is om zoveel mogelijk te ontwikkelen rond de knooppunten (wonen en werken), om de afstanden van reizen zoveel mogelijk te beperken. Daarom gingen de provincie Utrecht, de U10 en Vereniging Deltametropool de afgelopen zomer met elkaar in gesprek en werd er een onderzoek opgestart om de huidige situatie van 42 potentiële OV-knooppunten in kaart te brengen. Met behulp van het 'vlindermodel' is de huidige dynamiek tussen netwerk en ruimte voor elk knooppunt verbeeld en in relatie tot het OV-netwerk van de provincie in beeld gebracht.

Voor Stichtse Vecht zijn 2 knooppunten in beeld: station Maarssenbroek en station Breukelen. Het rapport laat zien dat bij beide locaties ontwikkelmogelijkheden zijn. Deze ontwikkelmogelijkheden liggen deels binnen de rode contour, maar ook deels buiten de rode contour. Het rapport gaat niet in op potentiële nieuwe knooppunten bij nieuwe verstedelijkingslocaties. In de uitwerking van de modellen van het REP worden potentiële nieuwe knooppunten in beeld gebracht.

[Toekomstbeeld OV](#)

In het Toekomstbeeld OV maken rijk, regionale overheden en vervoerssector gezamenlijk een visie op de toekomst van het OV in Nederland. Afgesproken is dat via het REP wordt meegedacht in het onderzoek naar ontwikkelrichtingen met potentie. Het Utrechts Toekomstbeeld is voor de zomer nodig om meegenomen te worden in het landelijke OV beeld. Het Toekomstbeeld OV vormt één van de bouwstenen voor het afwegingskader van het REP.

Voor Stichtse Vecht betekent dit dat hier doorrekeningen plaatsvinden van mogelijke nieuwe knooppunten rondom potentiële nieuwe stations langs de bestaande spoorlijn Utrecht-Amsterdam.

[Economisch Beeld U10 \(Rienstra beleidsonderzoek en beleidsadvies, medio2018\)](#)

De economische verdiepingsslag is een macro-economische analyse, die laat zien dat de huidige locaties vol lopen en er een substantiële vraag naar werklocaties (kantoren, bedrijven en nieuwe vormen) blijft. De studie constateert dat we als regio niet voldoende sturen op kwaliteit van werklocaties en dat onvoldoende duidelijk is waar volume toegevoegd kan worden. Er is een noodzaak tot regionaal programmeren, waarbij zeker ook de vervangingsvraag voor kantoren meegenomen moet worden in de uitwerking van het REP. Dit is ook van belang omdat het gemeenten sturingsmogelijkheden geeft op kwaliteit van werklocaties in stedelijk gebied. Tenslotte is er een verdere uitdieping van de ontwikkeling van typologie informele werklocaties nodig (winkels, zorg, kennisinstellingen).

Dit is voor Stichtse Vecht niet anders. De gemeente Stichtse Vecht stroomt vol met bedrijven uit alle sectoren, met een overheersende belangstelling voor bedrijventerrein Breukelerwaard. Ook informele werklocaties zijn in trek. In 2030 zal bijna alle ruimte voor bedrijven op bedrijventerreinen bezet zijn.

In de 'Vraagaming Provincie Utrecht t/m 2027: bedrijventerreinen' voorspelt STEC in 2016 voor de regio Utrecht tot 2027 een maximale uitbreidingsvraag van 159 ha. Deze vraagaming is per Utrechtse regio geïnventariseerd en niet gespecificeerd op gemeentelijk niveau. Op basis van extrapolatie, demografische ontwikkelingen en economische verwachtingen voorspelt STEC tot en met 2025 een uitbreidingsvraag van circa 11 ha. voor Stichtse Vecht. Door kwantitatieve en kwalitatieve herontwikkeling van de leegstand zal er ca. 6 ha op te lossen zijn. Hierdoor blijft er nog een uitbreidingsvraag van ongeveer 5 ha over.

Volgens dit economisch beeld zou er nog voldoende ruimte op kantoorlocaties beschikbaar zijn.

Stichtse Vecht onttrekt echter momenteel meer kantoren in de Planetenbaan in het industriegebied Maarssenbroek aan de voorraad dan er worden toegevoegd. Dat is nu niet goed in beeld.

Wanneer bedrijven zich in onze gemeente willen vestigen, dan is het belangrijk dat er voldoende ruimte voor kantoren en bedrijventerreinen van de gevraagde kwaliteit beschikbaar is en/of blijft. Om hier meer inzicht van te krijgen, is besloten een lokale visie op bedrijventerreinen op te stellen (zie lokaal beleid).

5^e bouwsteen in wording: Opgave Groen & Landschap

Om de regio met deze sterke groei leefbaar te houden, is een extra investering in Groen & Landschap nodig. De bouwsteen die deze landschappelijke opgave in beeld brengt, is nog in ontwikkeling. Deze bouwsteen van het REP wordt een gezamenlijke visie met de volgende thema's:

- Landschap en Cultuurhistorie
- Natuur
- Landbouw
- Recreatie
- Klimaat, Bodemdaling en Water
- Kleine kernen en stadsranden
-

De planning is dat deze bouwsteen voor de zomer in concept klaar is.

Energietransitie RES-Regio U16

Een verkenning van energieverbruik en potenties (Quintel, 21 december 2018)

Deze regionale energie analyse laat zien hoeveel energie we nu verbruiken en waar de vraag voor deze energie vandaan komt, wat de verwachte groei van het energiegebruik tot 2050 is, en wat de potentie is voor energiebesparing en duurzame energieopwekking.

Daarbij gaat het om de theoretisch maximum potentie op basis van de kennis en technieken van nu. Het rapport laat zien dat de verschillen tussen de gemeenten onderling groot zijn. Het potentiële overschot aan duurzame elektriciteit van de één kan het tekort van de ander dekken. Dit rapport vormt ook een basis voor de regionale energie strategie.

Regionale energie strategie (RES)

De koepelorganisaties VNG, IPO en UvW hebben afgesproken dat iedere regio in Nederland door middel van een Regionale Energie Strategie (RES) een bod levert met betrekking tot de opwekking van hernieuwbare elektriciteit, het potentieel aan duurzame warmtebronnen en concrete plannen om vraag en aanbod van elektriciteit en warmte door middel van infrastructuur bij elkaar te brengen. Het Rijk legt aan de voorkant geen opgave per regio op. Verwacht wordt dat elke regio zelf met een bod komt vanuit de maximale technische, ruimtelijke en sociale potentie. Als het gezamenlijke bod van regio's de nationale opgave niet dekt, zal het Rijk de nationale doelstellingen door middel van een regionale herverdelingssystematiek toedelen.

Stichtse Vecht werkt met 15 andere gemeenten samen aan een Regionale Energie Strategie in de Regio U16. Elke gemeente heeft ambities op klimaatgebied. Vanuit die ambities hebben we het vertrouwen te voldoen aan de opgave die het Rijk hanteert. De planning van de Regionale Energie Strategie is afhankelijk van de planning van het

Klimaatakkoord. Op dit moment verwachten we dat de Startnotitie RES in juli in de gemeenteraad zal worden behandeld. In het najaar van 2019 verwachten we dat het eerste concept bod vanuit de regio moet worden gepresenteerd. Ongeveer halverwege 2020 zal het definitieve bod in de vorm van RES 1.0 worden vastgesteld door de gemeenteraden.

De gemeente heeft zelf de ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn. In de Routekaart Klimaatneutraal wordt vastgesteld hoe deze ambitie wordt bereikt. Om dit te bereiken moet in alle gebouwen, bij alle logistieke processen en bij alle bedrijfsmatige activiteiten het energieverbruik sterk worden teruggedrongen. Tegelijkertijd zal er ruimte moeten worden gereserveerd voor het opwekken van duurzame energie.

De ruimte op de daken is beperkt (15%) en dus zal gezocht moeten worden naar alternatieven. Recent is de opgave voor een aardgasvrije gemeente erbij gekomen. Het aardgasvrij maken van de gemeente past echter naadloos in onze ambitie om in 2030 klimaatneutraal te zijn en biedt daarom ook uitgelezen kansen. Om die reden kijken we breed naar alternatieven.

De ambities van Stichtse Vecht gaan tot 2030 verder dan de RES. Als het gaat om de CO₂-reductie, gaat de RES uit van 49% en Stichtse Vecht van 100%. De RES gaat uit van het huidige elektriciteitsverbruik, terwijl Stichtse Vecht ook rekening wil houden met toekomstig energieverbruik zoals elektrische auto's en elektrische warmtepompen.

De Omgevingsvisie is belangrijk voor de RES, omdat daar de ruimtelijke claims voor de energietransities worden geborgd richting de regio en het Rijk.

Provinciale omgevingsvisie (POVI)

In de POVI legt de provincie haar Omgevingsbeleid voor de komende jaren vast. In december 2018 is als tussenstap het Koersdocument vastgesteld. Hierin wordt via richtinggevende uitspraken voorgesorteerd op de in de POVI te maken keuzes op basis van de volgende vier thema's:

- Ruimte voor duurzame ontwikkeling
- Gezonde en veilige samenleving
- Energieneutraal, klimaatbestendig en waterrobuust
- Aantrekkelijke leefomgeving

Het REP is input voor de POVI en wordt gezien als (gedeeltelijke) invulling van de gebiedsuitwerking en geeft inzicht waar woon- en werklocaties kunnen landen. Niet al deze locaties zullen niet binnen de rode contour liggen. De ligging van de rode contour en de manier waarop met de rode contour in de toekomst om te gaan, vormt daarmee onderdeel van besluitvorming in de POVI.

Omgevingsvisies buurgemeenten

De omliggende gemeenten zijn ook bezig met het opstellen van hun eigen omgevingsvisie. De keuzes die daarin worden gemaakt, kunnen doorwerken in de gemeente Stichtse Vecht. En visa versa. Ook voor deze gemeenten geldt dat de uitkomst van het REP, RES en POVI richtinggevende bouwstenen zijn voor hun omgevingsvisie. De integrale afstemming vindt dan automatisch regionaal via deze processen plaats met uitzondering van de noordelijke buurgemeenten. Hierop zullen we passief reageren bij de formele inspraakronde.

Bij de uitwerking van de omgevingsvisie worden kansen gezien in het oppakken van gezamenlijke omgevingsprogramma's rondom gelijkende kwalitatieve opgaven van buurgemeenten zoals bijvoorbeeld bodemdaling. Zodra deze meerwaarde wordt gezien en gedeeld, wordt dit bestuurlijk geagendeerd.

RAS (Regionale Adaptatie Strategie)

Het netwerk bestaande uit veertien gemeenten in de regio Utrecht, het hoogheemraadschap Stichtse Rijnlanden, de provincie Utrecht en de Veiligheidsregio (nu nog onder de naam CRAWinnet), heeft de intentie om samen een Regionale Adaptatie Strategie (RAS) op te stellen. Na het gezamenlijk ontwikkelen van de klimaatstresstesten in 2018, is het tijd voor de volgende stap.

Aan de hand van regionale risicodialogen worden de belangrijkste kwetsbaarheden voor klimaatverandering en kansen om hier iets aan te doen verder onderzocht. Het netwerk werkt samen om kennisdeling te stimuleren, samen te werken met grote regionale stakeholders en om regionale thema's/problematiek gezamenlijk op te pakken. Momenteel wordt gewerkt aan een toekomstbeeld: een outline die als bouwsteen geldt voor het ontwikkelen van de RAS.

De RAS zal nader richting geven hoe we als overheden en andere betrokken partijen ervoor kunnen zorgen dat de regio zich goed en tijdig aanpast aan het veranderende klimaat. Onderdeel van de RAS is een uitvoeringstrategie met een meerjarig plan van aanpak voor de regio. Voor het realiseren van een klimaatbestendige en waterrobuuste regio, is verbreding van de samenwerking vanuit het netwerk noodzakelijk.